# Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

## Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

**Rok 1869.** Wydano i rozesłano dnia 26. Kwietnia 1869. **V. Część.**

### Nr. 18.

Obwieszczenie c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 5. Kwietnia 1869. r. l. 1857 Pr.,

**względem oddania Wydziałowi krajowemu zarządu fundacyi stypendyjnych, a względnie rozdawnictwa stypendyów niektórych fundacyj.**

Na podstawie wyników rokowań i porozumienia się obopólnego, mianowicie c. k. Rządu z jednej, a galicyjskiego Wydziału krajowego z drugiej strony, tudzież w myśl rozporządzenia byłego Ministeryum Stanu z dnia 27. Września 1866. r. l. 5358, wskazującego zastrzeżenia jakoteż i zapatrywania się Rządu co do prawa własności funduszów stypendyjnych i prawa rozdawnictwa stypendyów pojedynczych fundacyj, zezwoliło Wysokie c. k. Ministeryum Oświecenia i Wyznań reskryptem z dnia 2. Września 1868. r. l. 9359 na oddanie, a względnie odebranie w zarząd galic. Wydziału krajowego fundacyj stypendyjnych, w dalszej osnowie niniejszego okólnika wyszczególnionych.

Zastrzegając wspomnione zapatrywanie, iż fundacye stypendyjne nie mogą być uważane jako właściwy majątek krajowy, postanowiło Wysokie c. k. Ministeryum Oświecenia i Wyznań przychylić się do żądania Wydziału krajowego względem oddania zarządu rzeczonych fundacyj, i przyzwoliło oraz, by na podstawie poprzednio uskutecznić się mającej stosownej zmiany aktów

fundacyjnych przeniesiono na Wydział krajowy także prawo rozdawnictwa względem tych fundacyj stypendyjnych, względem których to prawo wykonywał dotąd Rząd, a względnie c. k. Namiestnictwo, *ex titulo juris publici*, t. j. w braku innej władzy lub osoby, którejby to prawo na mocy ustanowień fundatora przysłużać mogło.

Przyzwalając na oddanie fundacyj stypendyjnych w zarząd Wydziału krajowego, zastrzegło sobie nakoniec Wysokie Ministeryum Oświecenia i Wyznań, a względnie c. k. Namiestnictwu, jako najwyższej władzy fundacyjnej w kraju, prawo zwierzchniczego nadzoru Państwa nad zarządem temi fundacyami.

C. k. Namiestnictwo zaś wykonywać będzie nadzór ten, odbierając od Wydziału krajowego peryodyczne wykazy rachunkowe roczne z zarządu, tak obrotowego, jako też żelaznego majątku fundacyjnego.

W myśl tych ustanowień i na podstawie wymienionych reskryptów Wys. Ministeryum Stanu z dnia 2. Września r. 1866. l. 5358 i Wys. Ministeryum Oświecenia i Wyznań z dnia 2. Września 1868. r. l. 9359 przechodzi zatem na Wydział krajowy, począwszy od 1. Listopada r. 1868., ekonomiczny zarząd majątku następujących funduszów stypendyjnych:

1. Tak zwanych fundacyj konwiktowych, mianowicie: Głowińskiego, Zawadzkiego, Russyana, Matczyńskiego, Potockiego i zakordonowej.

Zarząd fundacyi Głowińskiego został przekazanym Wydziałowi krajowemu wraz z prawem rozdawnictwa z tem zastrzeżeniem, że ani zapis, ani też dotychczasowy sposób rozdawnictwa stypendyów tej fundacyi nie może być jednostronnie zmienionym.

2. Fundacyi Jarosławskiej księżny Sternbergk,
3. Damiana Brzeskiego,
4. Mikołaja Kiślickiego,
5. Kunegundy Brześciańskiej,
6. Jędrzeja Staweka,
7. Obywateli obwodu Sądeckiego,
8. Obywateli obwodu Rzeszowskiego,
9. Floryana Janowskiego, biskupa Tarnowskiego,
10. Adama Żebrowskiego,
11. Franciszka barona Hauera,
12. Anieli Sieleckiej,
13. Piotra Krausnekera,

14. Jakóba Bema,

15. hrabi Łosia,

16. fundacyi Nahaczowskiej, legowanej przez ś. p. Jędrzeja i Elżbietę Moszczeńskich,

17. Jakóba Kulczyckiego,

18. Ludwiki Niezabitowskiej,

19. Dra. medycyny Rappaporta,

20. Brzeżańskiej „Cesarzowej Elżbiety“,

21. Arcyksięcia Karola Ludwika,

22. miasta Mikołajowa,

23. Dra. medycyny Ignacego Königsberga,

24. Przemyska dla uczniów gimnazyalnych,

25. Przemyska imienia Arcyksięcia Rudolfa, Następcy Tronu,

26. Krystyana i Teresy Seidlerów,

27. Eliasza Horeckiego,

28. gmin powiatu niegdyś Manasterzyskiego,

29. Myślenickiej, pochodzącej z legatu H. Otowskiego,

30. Jędrzeja Mikiewicza,

31. Jędrzeja Nielepca,

32. Dyonizego Stanetti-Falkenfelsa,

33. Adama Morawskiego,

34. Ludwiki hr. Moszczeńskiej,

35. Jana Mieroszewskiego,

36. fundacyi Krościeńskiej.

W skutek przeniesienia administracyi wszystkich powyżej wyszczególnionych fundacyj na Wydział krajowy będzie przysłużał tej nowej władzy administracyjnej cały ekonomiczny i finansowy zarząd, tak ruchomego jak i nieruchomego majątku dotyczących fundacyj, mianowicie zaś:

*a*) prawo przechowywania pieniędzy funduszowych i efektów;

*b*) fruktyfikacyjnego lokowania majątku fundacyjnego;

*c*) czuwania, ażeby odsetki i dochody funduszów regularnie wpływały, tudzież, ażeby fundacye ani w kapitale, ani też w dochodach niedoznały uszczerbku;

*d*) prawo assygnowania;

*e*) rozpisywania konkursów;

*f)* przesyłanie podań konkursowych uprawnionym do prezentowania kandydatów, lub rozdawania stypendyów, w ogóle przedsiębrania wszelkich czynności, które nie są ściśle pojęciem prawa rozdawnictwa objęte.

Wyjątek stanowią wypadki, w których pierwotne postanowienia woli fundatora przekazują pewnym urzędom lub osobom pewną czynność, objętą w powyższem wyszczególnieniu sub *a)* — *f)*.

Wraz z administracyą tych funduszów przechodzi na Wydział krajowy w skutek powyższego ustanowienia Wys. Ministeryum Oświecenia, pod zastrzeżeniami wyszczególnionemi w powołanych rozporządzeniach ministeryalnych, także i prawo rozdawnictwa stypendyów, jednakże li tylko co do fundacyj, względem których wykonywał Rząd prawo rozdawnictwa, jak wyżej wspomniano, *ex titulo juris publici*, mianowicie względem:

1. Fundacyj konwiktowych (Głowińskiego, Zawadzkiego, Russyana, Matczyńskiego, Potockiego i zakordonowej).
2. Jarosławskiej księżny Stembergk,
3. Damiana Brzeskiego,
4. Mikołaja Kiślickiego,
5. Kunegundy Brześciańskiej,
6. Jędrzeja Staweka,
7. obywateli obwodu Sądeckiego,
8. obywateli obwodu Rzeszowskiego, i
9. Floryana Janowskiego, biskupa Tarnowskiego.

W skutek tych ustanowień Wysokiego Ministeryum, mianowicie zaś w celu przeniesienia na Wydział krajowy prawa rozdawnictwa stypendyów fundacyj sub 1. — 9. wymienionych, doznają dotyczące akta fundacyjne i dotychczasowe ustanowienia rządowe względem tych fundacyj, tudzież obwieszczenie Namiestnictwa z dnia 19. Września roku 1849. (Dzienn. ustaw kraj. r. 1840. L. 517) częściową zmianę o tyle, że orzeka się niniejszem, iż stypendya wymienionych sub 1. — 9. fundacyj będzie rozdawał nadal Wydział krajowy, stosując się jednak do obowiązujących zresztą wszystkich innych ustanowień aktów fundacyjnych i przepisów rządowych.

Orzeka się oraz, że co do fundacyj stypendyjnych, które przeszły li tylko w zarząd Wydziału krajowego, dotychczasowy tryb rozdawnictwa, a względnie prawo nadawania stypendyów tych fundacyj, nie ulega żadnej zmianie, że zatem będzie przysługiwało to prawo jak dotąd, tak i nadal:

względem fundacyi Żebrowskiego każdoczesnemu właścicielowi dóbr Żurawna, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, które z pomiędzy ubiegających się o te stypendya układa terna, nadawcę obowiązujące;

względem fundacyi Hauera na mocy specyalnego postanowienia aktu fundacyjnego każdoczesnemu Namiestnikowi Galicyi;

względem fundacyi Sieleckiej na mocy postanowienia aktu fundacyjnego c. k. galic. Namiestnictwu;

względem fundacyi Krausnekera według aktu fundacyjnego konsystorzowi uniwersyteckiemu w Wiedniu, zatwierdzenie zaś wyboru c. k. galicyjskiemu Namiestnictwu;

względem fundacyi Bema r. k. Arcybiskupowi we Lwowie;

względem fundacyi hr. Łosia głowie rodziny hr. Łosiów;

względem fundacyi Nahaczowskiej g. k. konsystorzowi Przemyskiemu, na przedstawienie upoważnionych do tego stron;

względem fundacyi Kulczyckiego spadkobiercom fundatora i następcom tychże, a względnie krewnym fundatora, pod warunkiem zatwierdzenia przez Namiestnictwo;

względem fundacyi Niezabitowskich każdoczesnemu właścicielowi dóbr Uherce Niezabitowskie, o ile jest potomkiem dziada fundatorki. Układanie zaś ternów, któremi prezentant jest ograniczonym, ma przysłużać c. k. Namiestnictwu;

względem fundacyi Rappaporta stałej komisyi medycznej;

względem fundacyi Brzeżańskiej „Cesarzowej Elżbiety“ rozdawnictwo w taki sposób normowane, że terno układa dyrektor gimnazyum Brzeżańskiego, a stypendyum nadaje Starosta powiatu Brzeżańskiego, za przyzwaniem do rady dwóch właścicieli dóbr;

względem fundacyi Arcyksięcia Karola Ludwika na propozycyę konsystorza ob. orm. Namiestnikowi Galicyi;

względem fundacyi Mikołajowskiej c. k. Namiestnictwu na przedstawienie miasta Mikołajowa;

względem fundacyi Königsberga adwokatowi Piotrowskiemu i jego potomkom;

względem fundacyi Przemyskiej dla uczniów gimnazyalnych, tudzież

względem fundacyi Przemyskiej imienia Arcyksięcia Rudolfa — c. k. Namiestnikowi Galicyi;

względem fundacyi Seidlerowskiej Namiestnictwu, na propozycyę Lwowskiego Superintendenta wyznania augsburskiego;

względem fundacyi Horeckiego fundatorowi, za potwierdzeniem Namiestnictwa, po jego zgonie gr. kat. konsystorzowi metropolitalnemu we Lwowie;

względem fundacyi Manasterzyskiej każdoczesnemu Namiestnikowi Galicyi;

względem fundacyi Otowskiego parochowi obrz. łac. w Myślenicach, za porozumieniem z dyrektorem tamtejszej głównej szkoły ludowej i burmistrzem;

względem fundacyi Mikiewicza c. k. Namiestnictwu, w porozumieniu z Radą szkolną krajową, na przedstawienie kapituły katedralnej w Tarnowie;

względem fundacyi Nielepca każdoczesnemu parochowi w Frydrychowicach, potwierdzenie zaś wyboru c. k. Namiestnictwu;

względem fundacyi Stanettego dyrektorowi gimnazyum Bocheńskiego;

względem fundacyi Morawskiego mają wykonywać prawo rozdawnictwa członkowie rodziny fundatora w myśl szczegółowych ustanowień jego według primogenitury, przedkładając c. k. Namiestnictwu terna kandydatów do wyboru;

względem fundacyi hr. Moszczeńskiej c. k. Namiestnictwu;

względem fundacyi Jana Mieroszewskiego każdoczesnemu ordynatowi Mieroszewskiemu,

nakoniec względem fundacyi Krościeńskiej c. k. Namiestnictwu na przedstawienie urzędu powiatowego.

Podając te ustanowienia do powszechnej wiadomości i zastosowania się w danych razach, poleca się wszystkim krajowym zakładom naukowym, ażeby przesyłały w ten sposób, jak dotąd, do c. k. Namiestnictwa, nadal do Wydziału krajowego wszelkie podania i wnioski, odnoszące się do powyżej wskazanego zakresu działania Wydziału krajowego względem zarządu wymienionych fundacyj, i ażeby udzielały tej władzy na wezwanie wszelkie potrzebne jej wyjaśnienia względem stypendystów. Prócz tego mają zakłady naukowe przedkładać Wydziałowi krajowemu, o ile w ogóle były i są obowiązane do tego istniejącemi przepisami, peryodyczne wykazy o postępach i zachowaniu się stypendystów wraz z wnioskami co do dalszego pobierania lub też odebrania nadanych im stypendyów, ograniczając jednak te wykazy i wnioski li do fundacyi stypendyjnych, które przeszły w zarząd nowej władzy wraz z prawem rozdawnictwa, a wyszczególnione są powyżej sub 1. — 9.

Nakoniec winny zakłady naukowe donieść Wydziałowi krajowemu o wypadkach opróżnienia stypendyów wyż pomienionych.

Te podania, wyjaśnienia i wykazy mają przesyłać Dyrekcye i Przełożeni zakładów naukowych i wydziałów wszechnic bezpośrednio do Wydziału krajowego.

Wnioski zaś peryodyczne, dotyczące pozostawienia stypendystów w używaniu stypendyów lub odebrania im tego dobrodziejstwa, o ile się takowe odnoszą do fundacyj pod 10. do 36. wymienionych, które przeszły li w zarząd Wydziału krajowego bez prawa rozdawnictwa, winny być przedkładane i nadal do c. k. Namiestnictwa.

**Possinger** w. r.